

РІШЕННЯ
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Разова спеціалізована вчена рада Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна Міністерства освіти і науки України, м. Харків, №3831, прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії галузі знань 07 - Управління та адміністрування на підставі прилюдного захисту дисертації «Удосконалення механізму регулювання виробничо-господарської діяльності підприємств лісової галузі України» за спеціальністю 073 - Менеджмент "10" травня 2024 року.

Хорошко Олег Владиславович, 1987 року народження, громадянин України, освіта вища: закінчив у 2012 році Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля за спеціальністю Державна служба.

Працює фізичною особою-підприємцем у м. Харків з 2024 р. до цього часу.

Дисертацію виконано у Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна Міністерства освіти і науки України, м. Харків.

Науковий керівник Дикань Валерія Володимирівна, доктор економічних наук (08.00.03 - економіка та управління національним господарством), професор, Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, професор кафедри управління та адміністрування.

Здобувач має 11 наукових публікацій за темою дисертації, з них 5 статей у наукових фахових виданнях України та 6 робіт апробаційного характеру:

- 1) Хорошко О.В. Сучасний стан системи управління державними лісгосподарськими підприємствами та шляхи її удосконалення. Електронний журнал: «Економіка та суспільство». 2021. Вип. 24.
DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-24-49>
- 2) Хорошко О.В. Удосконалення методологічних засад управління стійким організаційним розвитком підприємств лісової галузі України в контексті глобалізації. Науково-виробничий журнал "Держава та регіони". Серія: "Економіка та підприємництво". 2022. Вип. 2 (125). С. 41-45.
DOI: <https://doi.org/10.32840/1814-1161/2022-2-7>
- 3) Хорошко О.В. Корпоратизація державних лісгосподарських підприємств України як запорука сталого розвитку лісової галузі. Науковий економічний журнал «Інтелект ХХІ», 2022. Вип. 2. С. 17-22.
DOI: <https://doi.org/10.32782/2415-8801/2022-2.4>
- 4) Хорошко О.В. Проблеми та перспективи впровадження інноваційної моделі адміністрування підприємств лісової галузі України. Механізм регулювання економіки. 2022. Вип. 3-4 (97-98). С. 46-50.
DOI: <https://doi.org/10.32782/mer.2022.97-98.11>
- 5) Дикань В.В., Хорошко О.В. Сучасна модель інвестиційного менеджменту лісопромислового комплексу України. Економічний вісник НТУУ «Київський політехнічний інститут». 2022. Вип. 24. С. 80-84.
DOI: <https://doi.org/10.32782/2307-5651.24.2022.12>

У дискусії взяли участь голова і члени разової спеціалізованої вченої ради та присутні на захисті фахівці:

1. Голова Портна О. В., доктор економічних наук (08.00.08 – гроші, фінанси і кредит), професор, професор кафедри управління та адміністрування ННІ «Каразінська школа бізнесу» Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна.

Роботу оцінено позитивно, без зауважень.

2. Рецензент Дячек В. В., кандидат економічних наук (08.00.03 – економіка та управління народним господарством), доцент, доцент кафедри математичних методів в економіці Економічного факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

Роботу оцінено позитивно, висловлено зауваження:

1. У підрозділі 3.1. автор аналізує актуальну економічну оцінку інвестиційної привабливості лісопромислового комплексу, акцентуючи увагу на різниці у значеннях понять «інвестиційний клімат» та «інвестиційна привабливість», що, на нашу думку, трохи не доречно. Так, теоретико-методологічні особливості аналізованої проблематики (зокрема, недоліки терміносистеми: її синонімія (хибна чи правильна), специфіка актуалізованих понять та їх доцільність тощо) доцільно було б вивчати у двох попередніх розділах, не приділяючи їм уваги в процесі репрезентації практичної частини дослідження.

2. Проаналізований здобувачем зарубіжний досвід щодо реалізації державної політики підприємств виробничо-господарської діяльності лісової галузі доцільно було б розширити більшою кількістю зарубіжних країн, не обмежуючись країнами ЄС. Так, вищезазначене дозволило б виокремити провідні чинники промислової політики інших регіонів світу, які доцільно адаптувати в Україні, що, своєю чергою, дозволить підвищити конкурентоспроможність держави в цій галузі на сучасному етапі розвитку.

3. Список використаних джерел містить достатню кількість позицій (152), проте, на нашу думку, репрезентативнішим було б актуалізувати більшу кількість наукових досліджень за останні 5 років (зокрема, з видань, що входять до наукометричних баз даних), своєю чергою, це дало б змогу фундаментальніше охопити аналізовану проблематику, відслідкувавши наявні парадигми в історіографії та локалізувати кореляції у ній за роками, течіями та групами.

3. Офіційний опонент Соловій І. П., доктор економічних наук (08.00.06 – економіка природокористування та охорони навколишнього середовища), професор, професор кафедри екологічної економіки і бізнесу Національного лісотехнічного університету України.

Роботу оцінено позитивно, висловлено зауваження:

1. Автором у підрозділі 2.1. фундаментально проаналізовано нормативно-правову базу регулювання виробничо-господарської діяльності підприємств лісової галузі України, яку, на нашу думку, доцільно було б тісніше пов'язати з актуалізацією відповідної бази ЄС. Автор посилається на Європейський зелений курс і Лісову Стратегію ЄС (п. 1.2, с. 43), нові вимоги EU Deforestation Regulation (EUDR) (с. 55), однак стратегії та програми з розвитку біоекономіки та циркулярної економіки не деталізовано. Такий підхід був би репрезентативнішим, дозволяючи читачеві вловити всі можливі кореляції цих конструктів та умотивував більшою мірою подальші пропозиції автора.

2. У дисертаційній роботі потрібно було показати відмінності між поняттям «лісова галузь», на якому ґрунтується дослідження, та іншими близькими за змістом і поширеними у науковій літературі поняттями, зокрема такими як «лісовий сектор» - часто вживається у тексті дисертації

раз (широко застосовується на міжнародному рівні, зокрема Продовольчою та сільськогосподарською організацією ООН (ФАО), а також згаданим кілька разів терміном «лісовий комплекс» (рис. 1.20, і навіть окремий підрозділ - 2.4. Розвиток конкуренції лісового комплексу в контексті забезпечення економічної безпеки України). Окрім того у пункті 3.1. йдеться про актуальну економічну оцінку інвестиційної привабливості «лісопромислового комплексу» України.

3. Виходячи з важливості пропонованого автором державно-приватного партнерства як стратегії розвитку лісової галузі України в контексті глобалізації, доцільним було б висвітлення євроінтеграційних перспектив його актуалізації та можливих перепон на цьому шляху з урахуванням наслідків процесу реформування і в контексті сталого економічного розвитку.

4. Значну увагу в роботі приділено інноваційному складнику в лісовій галузі в контексті взаємодії з науково-дослідними установами. На нашу думку, суттєвою проблемою в інноваційній сфері є недостатньо дієва модель захисту інтелектуальної власності, що продукуватиме небажання співробітників таких установ активно співпрацювати. Виходячи з актуальності цього питання, у роботі мали б бути запропоновані інструменти зазначеного захисту з боку держави, особливо враховуючи залучення приватного партнера в галузь.

5. Використання державно-приватного партнерства у виробництві дозволить об'єднати ресурси держави та приватного сектора, що є позитивним ефектом. В той же час, бажано було б визначити у роботі розподіл основних ризиків, які нестиме кожна зі сторін (державний та приватний партнер) у проєктах лісової галузі.

6. Під час проведення аналізу існуючих проблем в діяльності підприємств лісової галузі, зокрема її фінансування варто було проаналізувати показники останніх років (пункт 5 висновків).

7. Стриженеве поняття наукового дослідження – «якісне адміністрування», на жаль, не набуло дефініційного означення в межах роботи, що може продукувати термінологічну нечіткість (синонімію тощо). Більше того, дискусійність актуалізованого здобувачем поняття продукує, на нашу думку, його репрезентацію у подальших роботах автора, оскільки це дозволить чіткіше репрезентувати здобуті ним результати.

8. Незважаючи на ґрунтовний, лаконічний, науковий тощо стиль викладу дисертаційної роботи відзначимо певну незручність у його поданні для читача. Так, структурування тексту дисертаційного дослідження має певні особливості, що ускладнює його сприйняття. Йдеться про баланс між текстовою частиною та наочністю: зокрема про частотність уживання переліків (часом вони займають цілу сторінку) і потім розпочинається новий перелік. Природно, що така кількість однаково структурованих даних ускладнює сприйняття викладу результатів дослідження.

4. Офіційний опонент Машенко М. А., доктор економічних наук (08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)), професор, завідувач кафедри підприємництва, торгівлі і логістики, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут».

Роботу оцінено позитивно, висловлено зауваження:

1. У підрозділі 3.2. автором підкреслено відсутність українського механізму комерціалізації інновацій, у якому здобувач вбачає відсутність державного фінансування інтелектуальної власності. Так, зазначено, що дослідження проводяться, їх результати публікуються в наукових журналах, однак не впроваджуються у виробництво. Це дозволяє науковцю зробити висновок про фінансування прикладної науки, однак відсутні конкретні пропозиції щодо організації процесу налагодження взаємодії держави та низки науково-дослідних установ у аналізованій галузі.
2. Автору, при формулюванні підходів до вдосконалення державної політики розвитку підприємств

лісової галузі України, більше уваги доцільно було б приділити напрямам удосконалення структури та повноважень наявних органів державної влади, які здійснюють регулювання розвитку виробничо-господарської діяльності в нашій країні, що зробило б дослідження репрезентативнішим.

3. Автором наведено сукупність комплексних, взаємопов'язаних елементів системи забезпечення взаємовигідного партнерства між органами публічної влади, бізнесом та громадянським суспільством на засадах обов'язкового дотримання принципів корпоративної соціальної відповідальності підприємств лісової галузі з метою їх якісного адміністрування. Проте викликає дискусію зміст поняття якісного адміністрування, дефініція якого жодним чином не розкрита у тексті дослідження. На наш погляд, доцільно було подати чітке визначення актуалізованого поняття для правильного розуміння читачем використовуваної автором терміносистеми і уникнення можливої синонімізації останньої тощо.

4. Робота значно виграла б за наявності у ній напрямів адаптації не лише європейського досвіду щодо удосконалення й побутування механізму регулювання виробничо-господарської діяльності підприємств лісової галузі країни як дієвого інструмента державної політики їх розвитку. Це б суттєво підвищило практичне значення дисертаційної роботи.

5. Недостатньо розкрита у першому розділі, на нашу думку, історіографія питання: так, незважаючи на репрезентативну кількість джерел (152 позиції), доцільним вважаємо актуалізацію більшої кількості, написаних а) за останні 5 років і б) у виданнях, які входять до наукометричних баз даних. Першою чергою, вищезазначене дозволило б здобувачеві глибше проаналізувати інституційну й нормативно-правову платформу зарубіжних країн (не тільки країн ЄС, про що йшлося у попередньому пункті) в контексті параметризації їх результативності. Своєю чергою, це спродукувало б додаткову репрезентативність та аргументованість пропозицій дисертанта щодо запропонованих ним заходів.

5. Офіційний опонент Сундук А. М., доктор економічних наук (08.00.03 – економіка та управління національним господарством), старший науковий співробітник, завідувач відділу екосистемного оцінювання природно-ресурсного потенціалу Інституту демографії та проблем якості життя Національної академії наук України.

Роботу оцінено позитивно, висловлено зауваження:

1. Автором проаналізовано зарубіжний досвід реалізації державної політики та розвитку реалізації у виробничо-господарській діяльності лісової галузі й охоплено значну кількість країн ЄС. Однак доцільно було б виокремити провідні чинники промислової політики інших регіонів світу, які варто адаптувати в нашій країні та які дозволять підвищити конкурентоспроможність держави в цій галузі на сучасному етапі розвитку.

2. Заслугує на увагу фундаментальність опрацювання дисертантом нормативно-правової бази України, репрезентована у другому розділі роботи. Проте, на наш погляд, дослідження лише б виграло, якби автор проаналізував також нормативні документи країн ЄС, оскільки це зробило б пропонувану здобувачем співпрацю приватного і державного секторів (державно-приватного партнерства) щодо адміністрування лісової галузі у контексті глобалізації деталізованішою й аргументованішою.

3. Відзначимо науковість, репрезентативність та доказовість проведеного дисертантом дослідження, комплексне охоплення аналізованої у роботі проблематики. Тим не менш, зауважимо, що структурування тексту дисертаційного дослідження має певні особливості, що робить його сприйняття важким. Так, мовиться про частотність уживання переліків, які, часом, займають цілу

сторінку, а, коли вони завершуються, розпочинається новий. Такий виклад ускладнює сприйняття достовірної й актуальної інформації, вміщеної у дисертаційному дослідженні, і міг би бути чіткішим (доцільним вважаємо використання схем і таблиць замість лінійного тексту у таких випадках).

4. У роботі запропоновано державне-приватне партнерство як стратегія розвитку лісової галузі України в контексті глобалізації. Доцільним вважаємо врахування, окрім вимог модернізації та технологічного переоснащення, проблематики, пов'язаної з функціонуванням підприємств виробничо-господарської діяльності у період воєнного часу та потенційних майбутніх військових загроз.

5. Актуалізація вищезазначеного у попередньому пункті державно-приватного партнерства у виробничо-господарській діяльності продукуватиме об'єднання ресурсів держави та приватного сектора, що має позитивний економічний ефект. Водночас, вважаємо недостатньо висвітленими дані про можливі ризики такої взаємодії для обох сторін (державного та приватного партнера) у проєктах виробничо-господарської діяльності.

6. Значну увагу в роботі приділено інноваційному складнику в лісовій галузі, у якій, на нашу думку, суттєвою проблемою є недостатньо дієва модель захисту в системах організації лісового господарства. Саме тому, виходячи з актуальності цього питання, відмітимо наявність у дисертаційному дослідженні пропонування здобувачем інструментів такого захисту з боку держави, особливо враховуючи залучення приватного партнера.

Результати відкритого голосування:

"За" 5 членів ради,

"Проти" 0 членів ради,

"Утримались" 0 членів ради

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує Хорошку Олегу Владиславовичу ступінь доктора філософії з галузі знань 07 - Управління та адміністрування за спеціальністю 073 – Менеджмент.

Голова разової спеціалізованої вченої
ради

(підпис)

Портна О.В.
(прізвище, ініціали)